

ISOLATIONSGRUPPEN

Dansk Retspolitisk Forening

København i december 1979

Til medlemmerne af Folketingets retsudvalg,
Christiansborg,
1218 København K.

*Vedr. totalisation under
varetægtsfængsling*

Isolationsgruppen under Dansk Retspolitisk Forening tillader sig herved at rette henvendelse til Folketingets retsudvalg vedrørende spørgsmålet om isolation af sigtede og tiltalte under varetægtsfængsling.

Dansk Retspolitisk Forening nedsatte i begyndelsen af 1979 denne tværfaglige arbejdsgruppe, hvis sammensætning fremgår nedenfor, idet foreningen måtte anse det for en naturlig opgave at undersøge, om den udstrakte anvendelse af totalisation, der praktiseres i dansk strafferetspleje, er berettiget og forsvarlig.

Efter at arbejdsgruppen har analyseret og bearbejdet spørgsmålet, må det af undersøgelsen konkluderes, at allerede af principielle grunde kan totalisation af den art, som nu praktiseres, ikke accepteres som et processuelt anvendeligt retsmiddel i en demokratisk retspleje.

Der er i arbejdsgruppen enighed om, at den gældende retstilstand er af en sådan beskaffenhed, at spørgsmålet om anvendelsen af totalisation må berettige til indbringelse for Den Europæiske Menneskerettighedskommission i Strasbourg under påberåbelse af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 3, der er identisk med artikel 5 i De Forenede Nationers verdenserklæring om menneskerettighederne af 1948: »Ingen må underkastes tortur eller grusom, umenneskelig eller vanærende behandling eller straf.«

Der er imidlertid ligeledes i arbejdsgruppen enighed om, at det, forud for spørgsmålets indbringelse for et internationalt forum, er rimeligt, at såvel retsudvalget som folketingets medlemmer får mulighed for at over-

veje de oplysninger, der foreligger om isolationens anvendelse og skadevirkninger.

Arbejdsgruppen henstiller derfor indtrængende til retsudvalget, at spørgsmålet om isolation under varetægtsfængsling tages op til behandling som hastesag med det formål at få gennemført nødvendige lovændringer.

Det skal understreges, at arbejdsgruppen er sig betydningen af forbrydelsers hurtige og effektive opklaring – og også opklaringens rolle for kriminalitetsbekæmpelsen – fuldt bevidst. Dette kan dog under ingen omstændighed retfærdiggøre den anvendelse af totalisation, det grundlag for isolation eller det omfang af isolation, som for tiden anvendes i dansk retspraksis.

Det er, efter den offentlige debat, der har fundet sted i løbet af det sidste halve års tid, arbejdsgruppens indtryk, at endog meget betydelige dele af befolkningen deler dette synspunkt.

Det har iøvrigt vist sig, at adskillige folketingsmedlemmer, efter at emnet isolation er kommet frem til offentlig debat, har erklæret, at de indtil for nylig ikke har været bekendt med, at der forelå et problem af overmåde alvorlig såvel menneskelig som retsplejemæssig karakter.

Det er arbejdsgruppens standpunkt, at enten bør de nødvendige midler til alternative foranstaltninger tilvejebringes, eller også må strafferetsplejen principielt afstå fra den bevissikring, der nu påstås at finde sted gennem totalisation.

Arbejdsgruppen er af den opfattelse, at selv betydelige beløb ikke kan være for høj en pris at betale for, at Danmark fortsat kan fremstå som et demokratisk og human retsamfund. I øvrigt skal det påpeges, at det beløb på 80 mio kr., der har været nævnt fra